

1.- UNES FONTS INESTRONCABLES

Unes fonts que dividim metodològicament amb dues, però que són de fet una de sola... Jesús, en el qual es fonamenta i s'alimenta el ministeri de l'Evangelització.

* **LA BÍBLIA:** Tota ella, Antic i Nou Testament, llegits a la llum dels Evangelis, lloc culminant de l'Esriptura i punt de partida d'una nova aliança.

* **JESÚS:**

- **Déu encarnat:** Déu proper, fet amor; el transcendent que s'ha fet trobadís (Revelació de Déu), el qui dona esperança de salvació a la humanitat des de dintre (essent autènticament home/dona puc descobrir Déu i participar ja del seu Regne que ja està arribant).

- **Paraula i vida:** Actituds, gestos, estil, missatge, confiança, denúncia i anunci, acollida, obertura al Pare i als germans...

- **Passió i mort:** perdó incondicional, amor sense límits.

- **Resuscitat:**

. Fidel a un compromís: "seré amb vosaltres fins a la fi del temps"

. Vida que es comunica.

. Promesa que obre l'esperança humana més enllà de la mort i el sense sentit.

- **El qui dona l'Esperit:** Misteri i ministeri de Jesús que es comunica als batejats i al món. L'Església: comunió en l'Esperit i portadora del seu impuls (interpelada i interpeladora).

2.- L'EXPERIÈNCIA CREIENT

Encara que potser resulta obvi, sovint cal que ens ho recordem i, sobretot que ho renovem en la nostra vida: Evangelitzar és una acció que neix de la fe, de l'experiència de Déu de l'evangelitzador.

Masses vegades iniciem el nostre plantejament com a animadors des del com portaré el grup, quin mètode farà servir, com s'estructurarà el procés.

A l'arrel de la tasca educativa de la fe dels joves, i possiblement avui més que mai, cal una profunda experiència com a cristians:

- **Assumir el misteri de Jesús** (sobretot el misteri pasqual), en la meua pròpia existència. Això vol dir: experiència de l'amor de Déu, experiència de la seva força transformadora, experiència de pregària i de confiança.

- **Assumir el sentit de pertinença a l'Església amb el que te de més profund:** comunió, vida celebrativa.

- **Assumir el risc de viure una fe testimoniada en el món concret d'avui:** il·lusió i risc, joia i exigència, compromís incondicional amb el bé i la justícia.

L'evangelitzador és abans que tot un creient. Això no vol dir algú que, a la manera del fariseu de l'Evangelí, ja creu que ha arribat al final del seu procés. L'Evangelitzador de joves és conscient dels seus límits i del camí que encara ha de recórrer, però, al menys ha descobert:

- Que en l'Evangelí hi ha una paraula d'autenticitat que ve de Déu.
- Que en Jesús hi ha el compromís més alt de Déu amb la humanitat.
- Que el seu ministeri és un do.
- Que l'home necessita Déu per assolir la seva plenitud.
- Que en els joves concrets hi coexisteixen les dues realitats: una dimensió de pecat que cal ser convertida, i, alhora tot el necessari per poder fer una obertura personal i lliure a Déu.
- Que l'Església, els sagraments i la pregària són camins intrínsecament units al seu procés de fe.
- Que la donació als altres és el fruit de la fe.
- ... i que totes aquestes descobertes només són assolibles amb l'ajut de Déu.

3.- L'EVANGELITZACIÓ

Parlar de pastoral de joves, catequesi per a joves, tasca eclesial amb els joves... és parlar d'evangelització, distingint-ho d'altres accions que, si bé són molt importants i donen uns fruits exquisits, tenen altres finalitats. L'objectiu fonamental de tota pastoral de joves és propiciar l'encontre lliure entre Déu i el jove i acollir i acompanyar la seva resposta.

És referència obligatòria el *Directori General per a la Catequesi*, que, recollint les intuïcions de Pau VI, estructura el procés de l'Evangelització en diferents etapes, a les quals correspon una manera diversa d'intervenció pastoral.

Aquí les resumim en aquestes quatre etapes o moments:

- **Anunci missioner de Jesucrist:** Ajudar a que el jove descobreixi la figura interpeladora de Jesús, la crida a la fe, el testimoni dels cristians, l'Evangelí... Aquest anunci pot prendre formes molt diverses, però bàsicament suposa la trobada amb la experiència de fe d'altres cristians. A voltes el tu a tu personal, a voltes a través d'una tasca de servei i de solidaritat, a voltes a partir de compartir un moment especialment intens de la seva vida, a voltes la participació en una activitat d'àmbit eclesial...
- **Catequesi:** la primera descoberta cal que sigui bastida d'un esquelet que ajudi a conceptualitzar-la. La fe viscuda com un encontre cal ajudar a que sigui compresa, formada.
- **Mistagogia i celebració de la fe:** entrar en l'esfera del misteri, que no vol dir iniciació ocultista. La dimensió de gratuïtat, de relació amb Déu, passa per l'experiència simbòlica dels sagraments: gestos i pregària que obren a l'acció de gràcies, que actuen en qui els celebra. Viure i comprendre aquests sagraments porta a aprofundir i créixer en el que celebren.
- **Missió:** el jove esdevé anunciador de la fe que ha rebut i transformador del món per fer créixer el Regne de Déu que ha conegut i celebrat.

Aquests moments no sempre es donen d'una manera clara i ordenada, no tothom els viu al mateix ritme i moment, però poden ser una bona guia per comprendre, d'una banda la complexitat de la tasca evangelitzadora dels joves (i de tothom), i d'una altra poden facilitar l'adequació de la pastoral al moment que viu cada persona en relació a la fe.

4.- L'EVANGELITZADOR

Com a transmissor de l'experiència personal de ser deixeble de Jesucrist, cal que aprofundeixi en el seu estil. Abans d'endinsar-se en tècniques i metodologies necessita

configurar-se com a deixeble. Prendre Jesús com a mestre d'animadors de joves. Aquí tens algunes pistes.

4.1.- ÉS UN ENVIAT

- **Actua en nom de Jesús:** això d'una banda fa que l'animador descobreixi i aprofundeixi la dimensió vocacional de la seva tasca. D'una altra ajudarà a vencer el risc del personalisme: "els meus joves...", "el grup si, la parròquia...", "el consiliari molt bé, però l'Església..."

. *"Veniu amb mi i us faré pescadors d'homes"* (Mt 4,18-19)

. *"Aneu doncs a tots els pobles i feu-los deixebles meus..."* (Mateu 28, 16-20)

- **Parla en la paraula de Jesús:** l'animador de joves cal que reflexioni i maduri la seva pròpia experiència creient per transmetre-la, però sempre a la llum de l'Evangelí: un jove que s'acosta a un grup de fe, espera, sobretot, l'anunci de Jesús.

. *"digueu a la gent: El Regne de Déu és a prop"* (Lc 10,8-12)

- **Comunicador d'experiència:** no som enviats a crear escola, sinò a incorporar a la família de Jesús. Més enllà de mètodes hi ha l'experiència de filiació i de fraternitat. Més enllà dels èxits o fracassos pastorals hi ha la gratitud davant l'esdeveniment pasqual: Jesús ha mort i ressuscitat per nosaltres.

. *"Alegreu-vos perquè els vostres noms estan inscrits en el cel"* (Lc 10, 18-20)

4.2.- A UN MÓN CONCRET

- **Uns joves amb unes situacions concretes,** enmig de les quals, amb la seva resposta lliure s'obriran a tancaran a la crida de la fe:

Cultura, època, tribus urbanes, costums, hereus d'una societat concreta i deutors d'una de nova de la que sovint no en són protagonistes, formació, ambients, graus diversos de percepció religiosa.

. El diàleg amb la samaritana (Jn 4)

- **Convocats per Jesucrist en la seva realitat concreta:** són objecte de l'amor salvífic de Déu.

. *"Déu no ha enviat el seu Fill al món perquè el món fos condemnat, sinò per salvar-lo per mitjà d'ell"* (Jn 3,17)

- **L'evangelitzador dels joves és un instrument amb el que Déu treballa aquesta realitat concreta.** Això imposa, abans que els judicis mediatitzats per la manera concreta de ser de l'animador, un coneixement del món d'avui per actuar-hi en nom de Jesús. Conèixer per denunciar el que és opressiu (no tant els joves que sovint hi són oprimits); partir dels anhels que els obren a la promesa de Déu; atendre els valors que els aporpen a l'Evangelí, perquè la fe els transformi en benaurança.

. *"Qui no està contra nosaltres, està amb nosaltres"* (Mc 9, 38-41)

4.3.- D'UNA MANERA CONCRETA

- Amb l'estil de Jesús: acollidor, amb les actituds de les benaurances...

- Mostrant amb tota la transparència que hom és capaç el missatge de Jesús: la seva paraula és vida per al jove d'avui com ho va ser per al món del seu temps.

- Des del si de l'experiència creient compartida: amb visió eclesial.

- Des del desprendiment:

. **des de la pròpia llibertat:** sovint hi ha tabús, pors, vergonyes, malfiant-se de ser considerat un desferrat... que podrien fer-nos poc lliures per testimoniar la fe.

...”Si entreu en una població i us acullen...; però si entreu en una població i no us acullen...” (Lc 10, 8-12)

. **respectant la llibertat del jove:** a voltes hi pot haver certes maneres d’interpretar l’èxit o el fracàs pastoral que podrien qüestionar l’esmentat respecte.

...El jove ric (Mc 10, 17-22)

. **des del deseiximent dels mitjans:** tot mètode o mitjà és vàlid si assoleix l’objectiu de portar al jove a una lliure i seriosa opció per Jesucrist, de la mateixa manera com tots revisables si no l’assoleixen.

...Les temptacions de Jesús (Mt 4, 1-11)

. **deseiximent de si mateix:** saber posar el jove cara a cara amb Jesús mirant de no crear dependències amb l’animador.

...”Quan uns afirmen: ‘Jo sóc de Pau’, i els altres: ‘Jo sóc d’Apol·ló’, ¿no vol dir això que viviu d’una manera purament humana? (1Cor 3, 1ss.)

- **Des de la crida de l’Evangeli:** novament com una vocació.

...”què teniu que no hagi rebut?” (1Cor 4, 1-21)

5.- TRES EIXOS PER VERTEBRAR UNA PASTORAL DE JOVES

La traducció metodològica d’aquestes bases per a l’Evangelització dels joves és d’una extraordinària riquesa. Cada grup, moviment, diòcesi, espiritualitat, han generat una diversitat d’eines per dur a terme aquests processos. Amb tot cal que tots aquests mitjans i, el mitjà fonamental, l’animador, tinguin presents uns eixos que han d’alimentar el procés formatiu del jove. Algun d’aquests eixos el traduirem amb alguna metodologia concreta que, si bé no esgota la riquesa de possibilitats, pot actuar a tall d’exemple.

5.1.- LA PARAULA

La paraula de Déu, tal com la trobem escrita en la Bíblia, i, especialment la part del Nou Testament, ha de ser molt més que una justificació per a les nostres afirmacions o que un model moralista.

És la font essencial de tot creient:

- a través d’ella Déu mateix parla i es revela.

- a través d’ella Déu actua en el cor d’una manera transformadora.

- ella objectiva la nostra percepció de Déu i del seu Regne.

Cal que en ella es fonamenti la nostra evangelització i s’hi justifiqui la nostra vida. S’ha d’ajudar als joves a conèixer-la en tots els seus vessants:

- **En el seu contingut:** cada cop és menor el coneixement que els joves tenen de l’Escriptura i sovint els grups es veuen abocats a interpretar-la sense haber-ne fet una primera aproximació.

- **En el que te de paraula viva:** una lectura que és pregària i comunió amb Déu alhora. Passar d’una paraula que DIU, a una paraula que EM DIU.

Hem d’ajudar a valorar-la en la seva doble dimensió:

- **paraula rebuda a través de la tradició creient.**

- **paraula per a ser comunicada.**

Hi ha diversitat de mitjans que poden ajudar a fer aquest aprofundiment en la Paraula. En citem només alguns:

* Promoure la **lectura personal o en grup**, en la mesura del possible ajudada per algú que ajudi a la seva comprensió.

* Ajudar a **comprendre i acompanyar la litúrgia de la Parula de l'Eucaristia** com aquell ressò periòdic al si de la comunitat de la Paraula de Déu mateix que s'dreça al seu poble i a cadascun dels seus membres.

* **l'Estudi d'Evangelí** com a metodologia contemplativa de l'Escriptura:

...comprentent el text

...implicant-se en el mateix (és paraula viva que se m'adreça).

... arribant a l'experiència de contemplació i de pregària (interiorització)

* Oferir una **formació** que tingui en compte els ressons que reb el jove des d'altres àmbits davant la fe: en aquest punt de la paraula cal una atenció especial al llenguatge d'una "ciència" que porta a excloure tota possibilitat de fe, o que la redueix al camp d'un sentimentalisme que, a la llarga, esdevé inútil per al propi jove... inutilitat que molts cops resumeix amb la pregunta: "per què serveix creure?".

5.2.- LA PRÒPIA VIDA

- Lloc de resposta i de fidelitat a la crida de Déu.
- En contrast constant amb la vida de Jesús.
- Com a punt de partida per a créixer en la fe.

Des d'aquí podem subratllar també **alguns elements pedagògics**:

. **La Revisió de Vida**: amb molt diverses formes ha esdevingut un camí privilegiat per fer la difícil unió de fe i vida. Més enllà d'una metodologia s'hi amaga un estil de vida que mica en mica va amarant la persona del jove, il·luminant la seva existència. La Revisió de vida passa per tres moments fonamentals:

... **VEURE**: prendre consciència dels propis fets de la vida quotidiana en clau d'esdeveniments salvífics. Les actituds, les opcions, les crisis i els creixements, que genera cada fet de vida, petit i de cada dia, van afaiçonant la persona. Cadascú som protagonistes d'aquests fets, cridats a discernir quina és la nostra resposta davant qualsevol situació.

... **JUTJAR**: Valorar els fets de la pròpia vida. No es tracta d'un judici que condemna o aproba el que he fet, decidit, optat, sinó que va posant aquests fets a la llum de l'Evangelí, tot veient la sintonia que va tenint la pròpia vida amb la de Jesús. És l'Evangelí el qui jutja, amb el judici de Jesús: un judici en l'amor, en l'estímul per créixer, convidant a la conversió, al compromís, motivant l'opció per Déu i per la justícia. És important que aquest judici vagi acompanyat per una actitud de pregària.

...**ACTUAR**: Anar transformant la vida i el nostre món a la llum del judici concret davant l'Evangelí. En definitiva viure i testimoniar la conversió del cor.

. **L'acompanyament personal**: la trobada amb algú més adult en la fe que ajuda a contrastar els creixements i retrocessos personals. És un complement indispensable dels processos que es puguin dur a terme al si dels grups, ja que hi ha àmbits de la persona que difícilment s'obriran en grup.

Alhora en el nostre moment cada cop és més difícil trobar espais per al diàleg que ajuda a anar a fons. Molts joves, tot i viure permanentment envoltats de colles i d'actes massius, viuen el buit d'amics més grans que puguin guiar des de la comprensió i ésser estimuladors en la fe i en les qüestions més profundes de la persona.

. **Un ambient cristià**: una pista que toca més la subtilitat i més difícil de tipificar, quedarà més en el bon saber fer de l'animador... ajudar el jove a tenir una hàbit, uns signes, unes accions personals que llaurin el seu cor perquè hi creixi la fe.

... convidar a valorar i disfrutar una música que contingui uns missatges autèntics.

... motivar unes lectures que ajudin a una comprensió de la fe.

... promoure una iconografia que li faci present Jesús o alguns testimonis actuals de compromís cristià.

... ajudar a crear uns climes i ritmes de pregària personal. Algunes parròquies han pogut habilitar espais d'oratori que sigui acollidor per passar-hi una estona.

. **Els testimonis:** avui el jove viu immers en una saturació d'ofertes personals de lleure, d'ideologies molt fragmentades i, adhuc, inconsistents, de missatges que promouen el consum i la competitivitat, que fan de la felicitat un objecte més de consum.

El que més impacte pot tenir sobre una persona és el testimoni d'aquells que han viscut amb fidelitat la seva fe i que, en ellà, hi han trobat una felicitat autèntica, una pau ferma. La nostra reflexió, la tasca pastoral amb joves, ha d'estar amarada d'aquests testimonis vius i actuals que desvetllin la pregunta vital per la fe, més que no pas de teories que deductivament maldin per forçar la fe des de fora.

. **El servei,** tant el que hom fa personalment amb aquells que va trobant en la vida quotidiana (servei com actitud), com el servei organitzat al si de grups i entitats, eclesials o que porten al treball amb tants altres joves que viuen i promouen un esperit de solidaritat. Cal que el jove critià el descobreixi arrelat en la seva fe i promogut pel seu compromís amb l'Evangeli.

5.3.- LA LITÚRGIA

La fe te una dimensió de transcendència, de misteri, que troba la seva expressió i vivència en la litúrgia; una dimensió que cal educar especialment en els joves, tot ajudant a fer-ne una autèntica comprensió. Pels joves la litúrgia pot ser acollida com:

- **EXPRESSIÓ:** Expressió vital d'una fe que van coneixent, que els sobrepassa, però que van esbrinant com a motor profund de la seva vida.

- **CELEBRACIÓ:** La fe, com a camí lluminós, de plenitud i que obre la persona a la joia, pren un significat especial en la dimensió celebrativa. Aquesta celebració cal que sigui des de la gratitud i des de la gratuïtat.

... **l'acció de gràcies davant Déu:** acció de gràcies que mica en mica vagi capgirant l'esquema que molts joves pateixen, en el qual tot val com a moneda de canvi, tot és fruit del mèrit i del deute. L'acció de gràcies obre la porta al do, a la generositat, a la humilitat d'acceptar la fe com a regal més enllà de la meua comprensió empírica, a la possibilitat de la fraternitat amb tothom sense excloure per les condicions de l'altre.

... **la gratuïtat possibilita la missió i el testimoni:** donar sense esperar res a canvi (ni el reconeixement personal), allò que he rebut sense donar res a canvi.

. **PREGÀRIA:** que porta al trobament personal entre Déu i el jove, ja que sense aquesta trobada la fe no arrela. L'animador prepara el camí de la fe, però és Déu qui convoca a creure (VOCACIÓ).

A partir d'aquesta concepció de la litúrgia com a element catequètic i evangelitzador dels joves, **proposem les següents pistes:**

. **Promoure una participació activa en la litúrgia:** el jove viu motivat pel fer. Convé ser prou creatius com per cercar maneres que el jove tingui una intervenció efectiva en la litúrgia: lector, cantor o músic, promotor d'alguns gestos (ofertori, pau...), preparar prèviament alguna part de la celebració...

. **Descobrir la riquesa de l'acció litúrgica o simbòlica:** si bé l'eucaristia dominical és el cim de tota celebració cristiana, hi ha altres moments i espais que poden complementar-la i enriquir-ne la seva posterior vivència: vetlles de pregària, temps de silenci, rutes degudament ambientades...

. **Mistagogia, això és, la pedagogia del misteri:** no sempre podem donar per descomptat que una acció o gest litúrgic és comprès. Cal catequitzar, ajudar a aprofundir el sentit dels signes.

. **Eclesialitat:** si bé moltes trobades amb joves possibiliten una especial creativitat amb els signes, convé que aquests joves puguin identificar la celebració “ordinària” que es celebra habitualment en les parroquies i centres de culte com la mateixa celebració de l'Església que han celebrat en altres àmbits. Es important saber alternar i conduir les celebracions només amb joves, amb les celebracions amb la resta de la comunitat. D'altre manera fem molt difícil el pas de la celebració de joves a la d'adults... i no podem oblidar que l'objectiu de la apstoral de joves és que esdevinguin adults en la fe.

. **Oberta a la vida i a la missió:** algunes vegades s'han presentat dues vies com si fossin paral.leles i introbables... la via de l'acció i la via de l'espiritualitat. Cal que l'una porti a l'altre i mútuament. La litúrgia ha de ser “enviadora” dels joves a la vida quotidiana on han de viure alimentats per allò que han celebrat.